



Ащ фэгъэхьыгъэ Иофтхьабзэм хэлъжагъэх Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ Тхьаклушынэ Аслъан, Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, Тэхьутэмькыое районым ипашэу Шхьэлэхьэ Азмэт, компаниеу «Декатлон Россия» игенеральнэ директорэу Фабрис Бешу.

Республикэм и Лышхъуэ инвестор-

хэм, Адыгеими, Краснодар краими ащыпсэурэ щэфаклохэм кьафэгушлагъ сатыу гупчэр кызырээзэуахыгъэм фэш. Илһэсэм кыклоцл ар зэрагъэпсыгъэр, ишын сомэ миллион 400 зэрэпэуагъэхьагъэр, квадрат метрэ мини 4,6-рэ зэрэзэлыубытырэр кьэлогъэн фае. Сатыу гупчэм спорт лъапкь 70-рэ фэдизмэ атегъэпсыхьэгъэ цыгъынхэмрэ

## Адыгеяклэм сатыу гупчэшхо кышызэуахыгъ

**Францием исатыушлэ компаниеу «Декатлон» зыфилорэм Тэхьутэмькыое районым ит кьуаджэу Адыгеяклэм спортивнэ товархэр зыщашэшт тучанышхо тиреспубликэклэ апэрэу блэкыгъэ шэмбэтым кышызэуахыгъ.**

Иэмэ-псымэхэмрэ жьугъэу члагъотэн альэкышт. Гупчэм ыпашхъэ джэгупи, автомобиль уцупи цыгъэпсыгъэх. Нэбгырэ 40-мэ ащ Иоф шашлэ.

— *Экономика Иофхэр джыдэдэм хэгъэгум зэрэщыльпэхэм емилытыгъэу, палъэу агъэнэфагъэм инвестиционнэ проектър агъэцклагъ. Ащ джыри зэ дэгъоу кьеушыхьаты инвестиционнэ политикэ тэрэз зэрэзетхьэрэр. Чыплэ бюджетми, республикэм ибюджети хэбзэлахьхэр нахьыбэу кьарыхъэ зэрэхьуштми мэхъанэшхо ил,* — хигъэунэ-фыкыгъ Адыгеим и Лышхъуэ.

Тхьаклушынэ Аслъан ишлшкклэ,

цыфхэр спортым нахь пыщагъэ зэрэхьуэхэрэм епхыгъэу компаниеу «Декатлон» зыфилорэм Адыгеим гъэхьэгъэхохэр шишынхэ ыльэкышт. Инвестиционнэ предложенияклэхэм ахэплъэным ар зэрэфэхьазырыр ыкли инвестициехэр кыхалхьанхэмклэ республикэм амал дэгъухэр зэрилэхэр Адыгеим и Лышхъуэ кылуагъ.

— Плэлъэ клэклым типроект Адыгеим щыпхырыщыгъэнымклэ лэпылэгъу кызырэтатыгъэм фэш республикэм и Лышхъуэ, Адыгеим и Премьер-министри, Тэхьутэмькыое районым ипашэхэми лъэшэу тафэраз, — хигъэунэ-фыкыгъ компаниеу «Декатлон Россия» игенеральнэ директорэу Фабрис Бешу.

Сатыу гупчэр кызызэуахым, компанием иллыклохэм республикэм ипашэхэри хьаклэхэри тучаным рагъэблэгъагъэх товарэу ащэхэрэм, шаклохэр кьазэрапэгъокыхэрэм зыщагъэгъозэнэу.

## Якъоджэгъухэм яшлэжь агъэлаплэзэ

**Улапэ щышхэу шыудзэм хэтхэу апэрэ дунэе заом хэлэжыагъэхэм афэгъэхьыгъэ саугъэт тыгъуасэ мы кьуаджэм кышызэуахыгъ. Иофтхьабзэм фэгъэхьыгъэ цыфзэхьагъэм хэлэжыагъэх Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ Тхьаклушынэ Аслъан, Краснодар краим и Хэбзэихьухъэ Зэлуклэ и Тхьаматэу Владимир Бекетовыр, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, нэмыкхэри.**

Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ зэхыхьэм кышыгушылэзэ, саугъэтыр зыфагъэуцугъэ икьоджэгъухэу апэрэ дунэе зоошом хэлэжыгъэ нэбгыри 120-мэ лыхъужьныгъэу зэрэхьагъэр зэрэщымыгъупшэщтыр, адыгэхэмрэ урысхэмрэ сыдигъуи зэкъошныгъэу азыфагу илһым ищысэу мыр зэрэщытыр кыыхигъэщыгъ.

Непи краимрэ Адыгэ Республикэмрэ зэфыщытыклэ дэгъухэр зэдырялэхэу ыпэкклэ зэрэпэуагъэхэрэм ишыхьатэу цыфзэхьагъэм краим иллыкло купуи, кьэээкхэри хэлэжыагъэх.

Цыфзэхьагъэм кышыгушылэгъэх Хэбзэихьухъэ Зэлуклэм и Тхьаматэу Владимир Бекетовыр, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, зэлашлэрэ тхаклоу Мэшбэшлэ Исхьакъ, нэмыкхэри.

Саугъэтым ишын дэлэжыагъ

сурэтышлэ лэпэлэсэу Бырсыр Абдулахъ.

Улапэхэм унашэ зэрээдашлыгъэу, Владимир Бекетовым «Улапэ ицлыф гъэшлагъ» зыфилорэ щытхьуцлэр фагъэшошагъ.

Къээрэуэгоигъэхэм саугъэтым кьэгагъэхэр ыкли блэрхэр клэралхьагъэх. Цыфзэхьагъэм хэлэжыагъэхэр джащ фэдэу еклолагъэх Хэгъэгу зоошом хэклодагъэхэм ясаугъэти.

АР-м и Лышхъуэ мы мафэм зыдэщылагъэхэм ащыц кьуаджэм шагъэуцурэ врачэбнэ амбулаториер. Программэу «Къоджэ псэуплэхэм зыпкь итэу хэхьоныгъэ ашыныр» зыфилорэм кыдыхэлъытагъэу мы псэуальэр ашлы. Ащ квадратнэ метрэ 420-рэ ил, сомэ миллион 18,5-рэ пэуагъэхьащт.

Цыфзэхьагъэр зэрэклагъэр нахь игъэклотыгъэу тигъээт кыыхиутышт.

**ТХЪАРКЪОХЪО Адам.**

## Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ и Указ

**Щытхьуцлэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ псэолъэшлэ» зыфилорэр С.А. Кыкыкым фэгъэшшошэгъэным ехьыллагъ**

Псэолъэшлыным илахьышлэ зэрэхишлыхьэрэм ыкли гуетыныгъэ фырилэу Иоф зеришлэрэм афэшлэ щытхьуцлэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ псэолъэшлэ» зыфилорэр **Кыкык Салбий Аслъанбий ыкьом** — пшъэдэклъыжэу ыхьырымклэ гъунэпкьэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «S —

Камень» зыфилорэм идиректор фэгъэшшошэгъэнэу. **Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ ТХЪАКЛУШЫНЭ Аслъан**

къ. Мыекъуапэ, тыгъэгъазэм и 21-рэ, 2015-рэ илһэс N 182

## Инвесторхэмклэ хьопсагъох

**УФ-м промышленностымклэ ыкли сатыумклэ и Министерствэ чыплэ промышленнэ политикэмклэ и Департамент ипашэу Дмитрий Овсянниковыр Адыгеим кьэклогъагъ. Республикэм ипромышленность изытет шагъэгъозэнэу ыкли индустриальнэ паркхэр зыщагъэпсыщтхэ инвестиционнэ площадкэу агъэхьазырыгъэхэр рагъэлъэгъунхэу ар республикэм ипашэхэм кьырагъэблэгъагъ.**

Пстэумэ апэу Дмитрий Овсянниковыр АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Муратэры экономикэ хэхьоныгъэхэмклэ ыкли сатыумклэ министрэу Лыхъэс Махьмудэрэ игъусэхэу Тэхьутэмькыое ыкли Кошхьэблэ районхэм ащылагъ. Мыхэм индустриальнэ паркхэр зыщагъэпсыщтхэ площадкэу ащагъэхьазырыгъэхэр кьырагъэлъэгъугъэх, яинфраструктурэ игъэпсынклэ зэшлэхыгъэ хьугъэм шагъэгъозагъ. Нэужым Кошхьэблэ районым цылэжьэрэ

ООО-у «Юггазэнерджи» зыфилорэмрэ Мыекъопэ редукторышлэ заводымрэ ащылагъэх. Ахэм япашэхэм производствэр зэрэгъэпсыгъэр, клуачлэу, амалэу ялэхэр Департаментым ипашэ кыфалотагъэх.

Индустриальнэ паркхэр субъектхэм ащыгъэпсыгъэнхэм УФ-м и Правительствэ лъэшэу ыналэ тет. Чыплэ промышленнэ политикэмклэ Департаменты ары анахьэу зыфэгъэзагъэр. Ащ ипашэ кызыриуагъэмклэ, илһэсэу кыхьащтым индустриаль-

нэ паркхэм ягъэпсынклэ инвестиционнэ проекти 7-мэ кьэралыгъо лэпылэгъу аратынуэ сомэ миллиарди 4-м ехьу агъэнэфагъ. Ащ щыц лэпылэгъу зылуклэщтхэм Адыгеири ахэфэн ыльэкышт. Ащ ипплоадакитлоу зэлпыгъэхэр инвесторхэмклэ хьопсагъохэу ылытагъ. Ахэм инвесторхэр кьаблагъэхэмэ, яинфраструктурэ игъэпсын пэлухьэгъэ мылкъум пае субсидие кызыратыщтхэм ахэфэщтых.

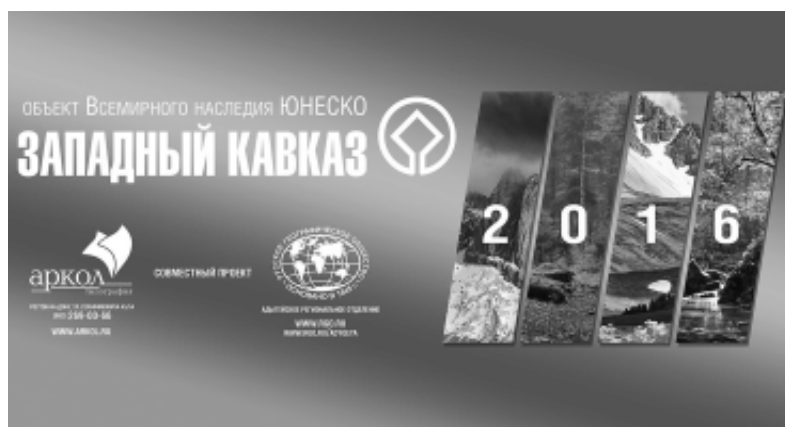
Джащ фэдэу Дмитрий Овсянниковым кызыриуагъэмклэ, ООО-у «Зарем» зыфилорэр УФ-м промышленностымклэ ыкли сатыумклэ и Министерствэ ипрограммэу промышленностым хэхьоныгъэхэр егъэшлыгъэнхэм фытегъэпсыхьагъэхэм ащыщхэм ахэлажэ. Ары предприятием еблэгъэным ушхьагъу шхьалэу фэхьугъэр.

**ХЪУТ Нэфсэт.**

## ИЛЪЭСЫКІЭМ ИПЭГЪОКІЭУ

# Мэфэпчъ клэракI

Этнопросветительскэ мэфэпчъ клэракIу кыхьашт 2016-рэ илъэсым фэгъэхьыгъэу зэхэгъэуцагъэм илъэтегъэуцо Урысые географическэ обществэм ифестивалэу Москва щызэхаштгъагъэм щыкIуагъ.



Ащ икыдэгъэкIын фэгъэхьыгъэ проектэр зэхэзыгъэуцагъэр Урысые географическэ обществэм икыутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм итхьаматэу Игорь Огай. Мэфэпчъыр илъэсыкIэм икыхьагъу тефэу кыдагъэкIыгъ. 2016-рэ илъэсым имэзэ 12 атегъэпсыхьагъэхэу ащ сурэт дэхэ 12 кыдэхьагъ. Ахэр географическэ обществэм

хэт цыфхэм аужырэ илъэсыным кыкIоцI кыушхьэхэм ащашыгъэ экспедициехэм щатырахыгъэ сурэтхэм кыхьагъэх, илъэсым илъэхьанхэм ядэхагъэ кыушхьэхэм зызэрэщызэблихьурэр арэолъагъо. Лэгъо-Накъэ, паркэу «Тхьачышхом», псыхьоу Шхьагуащэ ыкIи ащ нэмыкI псыхьохэр кызыщыхэлъэдэхэрэ чы-

плэхэм сурэтхэр ащатырахыгъэх.

Мэфэпчъым тыгъэкъохьэлэ Кавказыр ыкIи ащ ичIыопс зыфэдэхэм, геологическэ саугъэтхэм, кышыкIыхэрэм афэгъэхьыгъэ тхыгъэхэу адэтхэм уаджэныр гъэшIэгъоны. Мэфэпчъым итеплъи, сурэтэу дэтхэри дахэх.

Лъэтегъэуцом Урысые географическэ обществэм ипрезидентэу Сергей Шойгу хэлэжъагъ, ар этнопросветительскэ мэфэпчъым шогъэшIэгъонэу еплъыгъ. НэмыкI чыплэ хьалэмэтхэу Адыгеим илэхэм кыкIэупчIагъ.

Проектым игъэцэкIэн хэлэжъагъэх Игорь Огай, Кавказ биосфернэ заповедникым испециалист шхьалэу Юрий Спасовскэр, географическэ обществэм хэтэу, сурэттехэу Вадим Малышевыр, типографиейе «АРКОЛ» идиректорэу Олег Зубковыр.

(Тикорр.).

## ТУРИЗМЭР

# Нахь шIэхэу зэшIохыгъэным фэшI

Тыркуемрэ Египетрэ тицIыфхэм зацагъэпсэфынэу амыгъэкIожыхэ зыхьугъэм кыщегъэжъагъэу ахэм ачыплэ ихьан зылъэкIышт къэралыгъохэр кыагъотынхэ ыкIи зэзэгъыныгъэхэр адашынхэ фаеу хьугъэ. Зэсэгъэхэ къэралыгъохэм зэрэкIощтхэ путевкэхэр туроператорхэм арагъэцэжъыхэрэп, нэмыкI къэралыгъо клонхэр нахь лъапIэу джы кыафэкIушт.

Мы Iофыгъор нахь шIэхэу зэшIохыгъэным пае Урысыем туризмэмкIэ и Координационнэ совет кIэу зэхашагъ. Ащ Правительствэм ивице-премьерэу Ольга Голодец пащэ фашIыгъ, итхьамэтэ гуадзэу Урысые Федерацием культурэмкIэ иминистрэу Владимир Мединскэр агъэнэфагъ.

Советым хэхьагъэх федеральнэ кыулыкIуу зэфэшхьафхэм

яIофышIэхэр, Урысые Федерацием ошIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ и Министерствэ ипащэ, щынэгъончъэнымкIэ къэралыгъо кыулыкIуу, УФ-м транспортымкIэ, мэку-мэщымкIэ яминистерствэхэм ялыкIохэр.

Координационнэ советым пшъэрылхэу фагъэуцугъэр ыкIи зэрэщыгъыгъэхэрэр туризмэм иIофхэр кызырелыхыгъэхэм кыхьэкIэу, ащ дэлэжьэрэ фе-

деральнэ ыкIи шьолъыр кыулыкIуухэр зэгурагъэлонхэр ыкIи ахэм хэгъэгъу кIоцI туризмэр зэрифэшъуашэу гъэпсыгъэнымкIэ амалыкIэхэр кыагъотынхэр ары. Советым ипащэу Ольга Голодец кызырелиуагъэмкIэ, туризмэм фэдэу кыхьырэм хэпшыкIэу кышымыкIэным фэшI хэкIыплэхэм алыхьуштых. ЦыфхэмкIэ нахь Iэрыфэгъу хьушт къэралыгъохэр кыхьахыштых, тэ тишьолъырхэм ащылэ чыплэ гъэшIэгъонхэр нахь зэтырагъэпсыхьащтых.

ИлъэсыкIэр кымыхьэзэ къэралыгъо туризмэм иIофыгъохэм Правительствэм щытегушIэштых. «Нэбгырэ миллиони 8-у илъэс къэс турхэр зыщэфыштыгъэхэм джы зыздагъэзэщтым икыхьэхын тыпылбьышт», — кыIуагъ О. Голодец. Координационнэ советэу зэхашагъэм мы Iофыгъор ыгъэцэкIэнымкIэ ушыгъыгъынэу щыт.

**ШЪАУКЪО Аслъангуащ.**



## Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ия 54-рэ зэхэсыгъо 2015-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 25-м щылэшт. Зэхэсыгъом зыщакIэплъэштхэм мыщ кыкIэлъыкIорэ Iофыгъохэр ахагъэхьагъэх: законопроектэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Общественнэ палатэ ехьылагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъэм» ятIонэрэу хэплъэгъэныр; законопроектхэу «Адыгэ Республикэм изаконхэу «Адыгэ Республикэм и Лышхьэ ехьылагъ», «2015-рэ илъэсымкIэ ыкIи 2016-рэ, 2017-рэ илъэхсхэм ячэзыу палъэкIэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехьылагъ», «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутатхэм яхэдзын ехьылагъ», «2015-рэ илъэсымкIэ ыкIи 2016-рэ, 2017-рэ илъэхсхэм ячэзыу палъэкIэ Адыгэ Республикэм шIокI зимылэ медицинэ страхованиемкIэ и Чыплэ фонд ибюджет ехьылагъ», «Гъэсэныгъэм ылъэныкъокIэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочие заулэ чыплэ зыгъэлорышIэжынымкIэ кыулыкIуухэм афэгъэзэгъэнхэм ехьылагъ», «Къэлэгъэпсын IофшIэным ехьылагъ» зыфиIохэрэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъэхэм» апэрэу ахэплъэгъэныр ыкIи нэмыкIхэр.

Жуковскэм иурам тет унэу N 22-м хэт Залышхоу зэхэсыгъохэр зыщызэхаштэрэм сыхьатыр 11.00-м ащ иIофшIэн щыригъэжъэшт.

**Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ**

## СОЦИАЛЬНЭ IОФЫГЪОХЭР

# Общественнэ советым уасэ афэшIы

**Цыфхэм ясоциальнэ фэлэ-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждениеу республикэм итхэм япшъэрылхэр зэрэзэшIуахыхэрэм уасэ фэзышIышт Общественнэ советэу АР-м IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ и Министерствэ щызэхашагъэм мы илъэсми Iоф ышIагъ. Советым хэхьэх общественнэ организациеу «АР-м ибзылфыгъэхэм я Союз», сэкъатныгъэ зилэхэм яреспубликэ организацие, общественнэ шIушIэ фондэу «Урысые кIэлэцIыкIу фонд» зыфиIорэм, нэмыкIхэми ялыкIохэр.**

Мы илъэсым зигугъу кьэтшыгъэ учреждениехэм яIофшIэн уасэ фэшIыгъэным фэшI Советым хэтхэр шэпхьакIэхэм арыгъозагъэх. Аналэ нахь зытырагъэтынэу рахъухьэгъагъэр социальнэ фэлэ-фашIэу агъэцэкIэхэрэм афэгъэхьыгъэ къэбар игъэкIотыгъэ цыфхэм зэралъагъэлэсырэр, ахэм (фэлэ-фашIэхэм) ядэгъугъэ, язытет зыдэлэжъэхэрэм уасэу кыафашырэр ары.

Адыгэ Республикэм IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ и Министерствэ ипресс-кыулыкIуу кызырэхигъэщырэмкIэ, Общественнэ советым хэтхэм мы илъэсым социальнэ фэлэ-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждение 11 ауплъэкIугъ. Зэхэсыгъуищэу советым илагъэхэм уплъэкIунхэм кыагъэлъэгъуагъэхэр ащызэфыхьысыжыгъэх, джащ фэдэу министерствэу мы учреждениехэр зэпхыгъэхэм нахь ыналэ зытыригъэтын, зыдэлэжъэн фэе Iофыгъохэр ащакIэ нэфагъэх.

Мы советым имызакъоу, социальнэ фэлэ-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждениехэм яIофшIэн зэрэзэхашагъэм, япшъэрылхэр зэрагъэцэкIэрэм уасэ фэшIыгъэным кыхьагъэлэжъагъ мыкъэралыгъо учреждениеу «Школа экономики, финансов и информационных технологий» зыфиIорэр. Ащ иуплъэкIунхэмкIэ пшъэрылхэу шхьалэу илагъэр а учреждениехэм ярейтинг зэгъэшIэгъэныр ары. АщкIэ кызыфагъэ-федагъ анкетэ зэхэгъэуцоньыр, фэлэ-фашIэхэр зыфагъэцэкIэхэрэм ахэм уасэ кьаратыныр.

Общественнэ советым охтэ благъэхэм зэхэсыгъоу илэщтым уплъэкIунэу ашыгъэхэм кыагъэлъэгъуагъэр щызэфыхьысыжышт, нэужым клэуххэр Адыгэ Республикэм IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ и Министерствэ исайт кыхьащтых ыкIи къэбар жьугъэм иамалхэм кьатыштых.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ иIофышIэхэр лъэшэу гухэкI ашыхьоу КъокIыплэм щыпсэурэ лъэпкъхэм искусствэхэмкIэ я Къэралыгъо музей и Темыр-Кавказ кыутамэ ипащэ иапэрэ гуадзэу Пэнэшъу Руслъан Хьатыгъу ыкIом фэтхьаусыхэх ыш идунай зэрихьожыгъэм фэшI.



## ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

# Улапэхэр яклэлэ пугъэхэм ащэгущылурых...

Тыгъэгъазэм иятлонэрэ бэрэкэшхо Улапэ культу-  
рэм и Унэу дэтым цыфыбэ къеклолэгъагъ. Район  
администрацием илофышлэхэр, культурэм иотдел  
ипащэхэр, гъунэгъу къутырхэм, къуаджэхэм къа-  
рыкыгъэ хьаклэху мыхэм маклэп ахэтыгъэр.

Къэшъокло ансамблэу «Бэс-  
лээнэй», шьонтырпэо купэу  
«Нартшъау», лъэпкъ мэкъамэ-  
хэр къязыгъэлорэ ансамблэу  
«Нур» зыфилохэу зилэлэсэ-  
ныгъэ, зищытху чыжьэу лү-  
гъэхэр щылэ мазэм Москва  
зэрэрагъэблэгъэгъэхэ къэбар  
гушлуагъом ыкли «Нартхэм  
ятаурыхъ» щыщ хэушъафы-  
кыгъэ клэух концертыр къы-  
зарагъэлъэгъоштым мыхэр  
ыугъоигъэх. Сыхьат зауэрэ  
клогъэ къэгъэлъэгъон хьаламэ-  
тыр лэгу тео макъклэ пси-  
хьахьыгъагъ.

Мы пчыхэм къыгъэлъэгъуагъ  
сэнэхьат горэм фэмыщэгъэ  
сабий къызэрэмыхьурэр. Ар  
къэбгъотыныр, удэлэжьэныр  
зипшъэрылпыр нахьыжхэр  
ары. Культурэм и Унэ ипа-  
щэу Брагъунэ Сусанэ, худо-  
жественнэ пащэу Хъунэ Ры-  
къуят, ансамблэхэм ыкли хо-  
реографическэ купхэм япашэу  
Уракъ Заринэ агуклэ ар зэ-  
хашлагъэу клэлэцыкылухэм лоф  
адашлэ. Ары мыхэм яклэлэ пугъ-  
эхэм амакъэ дахэклэ Уры-  
сыем икълэлэ зэфэшъафхэм  
зыклащылугъэр. Илъэси 10 мэ-  
хушъ Заринэ зыдэлэжьэрэ  
купхэм Адыгэ Республикэм  
культурэмклэ и Министерствэ  
зэхичэрэ зэнэкъокъухэм ха-  
гъэнэуфыкырэ чыплэ къышчы-  
дамышху къыхэклырпэ. Пчы-  
хъзэхыхьэм «Нартхэм ятау-  
рыхъ» зыфилорэ къэгъэлъэ-  
гъоным хэт нарт Саусэрыкыо  
ироль Выкъэ Бислэан зэклэ-  
хэм агу рихъэу къыгъэлъэгъон  
ыльэкыгъ. Бислэан еджаплэм  
зычлэхьагъэм щегъэжьагъэу



Уракъ Алыи.

«5-клэ» еджэ, ащ даклоу ан-  
самблэу «Бэслээнэй» ыкли  
шьонтырпэо купым ясолист.

Дэхъущэкъо Ленэ зэхичэгъэ  
ансамблэу «Нурэм» хэт Бибэ-  
къэ Амир, Уракъ Алыи, Ма-  
ушэ Адам къагъэлъэгъогъэ лэ-  
пэлэсэныгъэм цыфхэр бэрэ лэгу  
тыригъэуагъэх. Къутырэу Са-  
довэм щыпсэурэ ермэл уна-  
гъоу Малхасян иклалэу Дани-  
эльрэ ышыпху цыклоу Ди-  
анэрэ агуклэ зыфэцагъэ хъугъэ  
адыгэ къашьохэм ахэлэжьэх.  
Ащ пае илъэс пчъагъэ хъугъэу  
зэлуклэгъу пэпчъ культурэм и  
Унэу Улапэ дэтым ахэр ятэ  
къещэх. Лъэпкытлэм яклалэхэр  
искусствэм зэш-зэшпхъухэм  
фэдэху шлу зэригъэлъэгъуагъ.  
Ащ гур къелэты.



Уракъ Зарин.

Концертым къеклолагъэхэм  
зэклэми яшлулэгъу фабэ зэ-  
ратыгъэр илъэсикым ит артист  
цыклоу, къэшъокло ансамблэу  
«Бэслээнэй» иартистэу Уракъ  
Алыи ары. Мыщ ыгъэгъуащэ-  
рэп ятэжъ Гъунэжыкыо Ас-  
лэанбийрэ янэжъ Иринэрэ ду-  
наим щызэлъашлэрэ ансамб-  
лэу «Налмэсым» бэрэ зэрэ-  
щылэжьагъэхэр. Къэшъоныр  
икласэу къэтэджы. Культурэм  
и Къэралыгъо институтэу  
Краснодар дэтыр къэзыухыгъэ  
Уракъ Заринэ ащ зэрянэр  
зыхэбгъэхъожьклэ, Алыи ис-  
кусствэм гъогу дахэ зэрэщы-  
пхырищыттым угу джэнджэш  
къыригъахьэрэп.

Къэгъэлъэгъоныр ыклэм фэ-  
кылагъэу улапэхэм яхьаклэу,  
Къэбэртэе-Бэлкъарым ыкли  
Адыгеим язаслуженнэ артист-  
кэу Хьэрэдурэ Динэ сценэм  
къытехьагъ. Динэ концертэу  
зэпллыгъэм осэшхо къыфи-  
шыгъ ыкли къуаджэу Улапэ  
фиусыгъэ оредыр къафилауагъ.  
Мы зэхыхьэр бэмэ дахэклэ агу  
ильышт.

ПЩЫКЪЭНЭ Май.

Улап.



Къэшъокло ансамблэу «Бэслээнэй».

## ПЕНСИЕХЭМКІЭ ФОНДЫМ КЪЕТЫ

## Нэбгырэ мини 3-м ехъу



Пенсием пае зэлуагъэклэгъэ мылькум щыщ Іахь  
цыфхэм ятыгъэныр Пенсиейхэмклэ фондым  
ичыплэ къулыкхуэху Адыгэ Республикэм щы-  
Іэхэм ащалъагъэклэуатэ.

2015-рэ илъэсым итыгъэгъа-  
зэ и 1-м ехъулэу зэрэщы-  
тыгъэмклэ, ащ фэдэ ахьщэ Іахь  
тын нэбгырэ 3151-мэ афагъэ-  
уцугъ.

Пенсием пае зэлуклэгъэ  
мылькум щыщ ахьщэ Іахь тын  
цыфым фагъэуцуным фэшл  
лофыгуитлэу зэтефэху щытын  
фае: страховой пенсией фа-  
гъэуцуным ифитыныгъэ цы-  
фым илэн е пенсионерын ыкли  
Пенсиехэмклэ фондым къы-  
щыфызэлухыгъэ счетым пен-  
сией пае зэлуклэгъэ мыльку  
илын фае.

Мыльку зыщызэлухыгъэклэрэ  
пенсием изэлугъэклэн шапхъэу  
пылым елытыгъэу, ащ шы-  
зэлуклэгъэ мылькум щыщ Іахь  
ятыгъэным шыкыкылауэ ил:  
зэтыгъоу алуکلэныр, плэлэу гъэ-  
нэфагъэ илэу ятыгъэныр, мыль-  
ку зыщызэлухыгъэклэгъэ пенсией  
ятыгъэныр.

Зэтыгъо тын афагъэуцу цыф-  
ху мыльку зыщызэлухыгъэклэ-  
рэ пенсией ялэр ныбжьым те-  
лпытэгъэ страховой пенсией  
афагъэуцугъэм ипроценти 5 хъу-  
хэрэм е ащ нахь маклэу шыт-  
хэм. Ахэр хульфыгъэху 1953  
— 1966-рэ илъэхэм ыкли бзыл-  
фыгъэху 1957 — 1966-рэ  
ильэхэм къэхъугъэху 2002-  
рэ илъэсым къыщыублагъэу  
2004-рэ илъэсым нэс Іофшлэ-  
нымклэ пенсией мыльку зы-  
щызэлухыгъэклэрэ Іахьэу илэм  
хэгъэхьэрэ страховой тынхэр  
зыфатыгъэхэр ары. Джащ фэ-  
дэу зэтыгъо тын ятыгъэным  
щыгуыгъынхэ альэкышт соци-  
альнэ пенсией зыфагъэуцугъэ-  
хэр, сэкъатныгъэ зэрэіэм ыкли  
зылыгъыжыщхэр зэрэмылэ-  
жым ателытэгъэ пенсией зы-  
фагъэуцугъэху, ау страховой  
стаж икыу (ильэси 6-м къы-

щымыклэу) зэрэмылэм къы-  
хэклэу Іофшлэнымклэ страхо-  
вой пенсией афэгъэуцугъэным  
ифитыныгъэ зымылэхэр, ау пен-  
сией ныбжьым (хульфыгъэ-  
ху илъэс 60-м) ыкли (бзыл-  
фыгъэху илъэс 55-м) нэсы-  
гъэхэр.

2015-рэ илъэсым итыгъэгъа-  
зэ и 1-м ехъулэу пенсией  
пае зэлуклэгъэ мылькум щыщ  
зэтыгъо тын ятыгъэным ехьы-  
лэгъэ унэщыо 2279-рэ Адыгэ  
Республикэм шаштагъ. Гуры-  
тымклэ а тыныр сомэ 10182,42-  
рэ мэхъу.

### Шалъэ зилэ пенсией тын араты:

— къэралыгъомрэ цыфым-  
рэ ахьщэ Іахьклэ зэдыхъла-  
жъэхъэзэ пенсией пае мыль-  
ку зэлугъэклэгъэным ехьыллэ-  
гъэ къэралыгъо программэм  
хэгъэжьагъэхэм;

— ны (унэгъо) мылькум  
ехьыллэгъэ сертификат зилэ-  
ху ным ипенсией пае мыльку  
зэлугъэклэгъэным а мылькур  
хэзылхьагъэхэм.

Плалэу зилэ пенсией тыныр  
афагъэуцуным телпытэгъэ стра-  
ховой пенсией ифитыныгъэ ялэ  
зыхъугъэм (ащ хэхьэ нахь па-  
сэу пенсией зыфагъэуцугъэхэ-  
ри) къыщыублагъэу. Ащ пла-  
лэу илэщтыр ежъ цыфым егъэ-  
нафэ (ау ар илъэсипшылым нахь  
мэклэн ыльэкыштытэп)

2015-рэ илъэсым итыгъэгъа-  
зэ и 1-м ехъулэу пла-  
лэу зилэ пенсией тын Адыге-  
им нэбгыри 9-м шафагъэ-  
нэфагъ, гурытымклэ ар сомэ  
1424,58-рэ мэхъу. А плалэм  
ехъулэу мыльку зыщызэлухы-  
гъэклэрэ пенсией Адыгеим  
нэбгырэ 14-мэ шафагъэуцугъ,  
гурытымклэ ар сомэ 596,47-  
рэ мэхъу.

## Іоф умышлэрэмэ — учетым зыхьагъэтхыкыжъ

Хэбзэгъэуцугъэм зэригъэнафэрэмклэ, шлокл зымылэ  
пенсией ыкли медицинэ страхованиехэмклэ шъхъэ-  
зэкъо предпринимательхэм страховой тынхэр  
атынхэ фаеу зэрэщытыр предприниматель Іоф-  
шлэныр зрагъэцаклэрэм ыкли фэдэ къызэрэхьы-  
жыырэм елытыгъэп.

Страховой тынхэр зытыхэу  
физическэ лицэхэм лэжьапклэ  
е нэмыкл шлухьафтынхэр язы-  
мытыхэрэм зэмыхьокырэ шэ-  
пхъэ гъэнэфагъэм тетэу стра-  
ховой тынхэр атых.

Мэкъумэщышлэ (фермер)  
хызмэтшлэпэхэм япашэхэм  
ежъхэм ыкли хызмэтшлэпэм  
хэтхэм апае страховой тын-  
хэр Пенсиейхэмклэ фондым ыкли  
шлокл зымылэ медицинэ стра-  
хованиемклэ Федеральнэ фон-  
дым зэмыхьокырэ сомэ пчъа-  
гъэм тегъэпсыкыгъэу ахагъа-  
хьэх.

Страховой тынхэр мазэ пэпчъ

е зэтыгъоу птынхэ плэкыштыт.

Федеральнэ законэу номе-  
рзу 212-ФЗ зытетым ия 14-  
рэ статья ия 6-рэ пункт ыгъэ-  
нафэхэрэр хэмытхэу, Іоф ашлэ-  
гъэ-амышлагъэм ыкли фэдэ къа-  
хьыжыгъэ-къамыхьыжыгъэм  
емыллытыгъэу, зэклэми стра-  
ховой тынхэр атынхэ фае.

Телхьэллэу зэфэшъафхэм  
апкъ кыкылау цыфым предпри-  
ниматель Іофшлэныр къыгъэу-  
цугъэмэ, ифэшъошэ тхылхэр  
арихьыллэхъэзэ учетым зыхари-  
гъэтхыкыжынын фае. Ащ те-  
тэу зигъэпсыкылэ, страховой  
тынхэр ымытынхэ ыльэкыштыт.



тэп. Ащ емылтыгыгъэу, къалэм ыццэ туристическэ атласхэм зэкIэм кыщыбгъотышт. IэкIыб хэгъэгухэм кыарыкIыгъэ зыгъэпсэфэкIо пстэури мыщ кызыэрэнэсыштым дэгужажь, кыыздэкIогъэхэ кыэралыгъом нэлуасэ фэзышыштхэ кыэбарыбэ кызыэрэцагъотыштыр ашIэ.

— «Израиль цыкIур» зыгъэпсынэу зыгу кыэкIыгъэр предпринимателэу Эйран Газит, — кытфелуатэ тыкыезыщэкIырэ Шауль. Ар мыщ кыышхуыгъ ыкIи щэпсэу, урысыбзэр дэгъоу ешIэ, янэжь СССР-м шыщыгъ. — Илъэс 30 фэдизкIэ узэкIэIэбэжымэ, Газит Нидерланды кIуагъэу «Мадюротам» зыфилорэ паркым шыагъ. Мыщ кыыхиубытэрэр зэкIэ зытет шыпкым тетэу, ау гъэцIыкIугъэу шыплъэгъушт. Гъогухэри, унэхэри, паркхэри гъогум кыышызыкIухэрэ цыфхэм, машинэу шызечъэхэрэм, чыгхэу ыкIи кыэгагъэхэу кышагъэ-кIыгъэхэм анэсыжъэу кыэлэ-шхом зэрэщыштыхэм фэдэх.

бгыришъэм ехъу кыуыгъоигъагъ. Ахэм пшъэрылъэу афигъэуцугъэр кын дэдагъ — зыфэдэ чIышъхъашъом темыт чIыпIэ агъэпсын фэягъэ. Зэпымыоу арилоштыгъ ашIырэр зэрэмы-паркыр, паркым фэдэштмэ, зыми зэримыгъэшIэгъоштыр. «Хэгъэгум» кыышпкIухэу, плъэгъурэр зэкIэ хъеуе, кызыэрэхъурэр кыыбгъурылоу шытын фэягъэ. «Арэуштэу тымышыштытмэ, Iофэу тызпылыр зэкIэ хъаулуй», — арилоштыгъ ащ «Мини-Израиль» зыгъэпсыхэрэм.

Цыфхэм афызэшIокIыгъэр шIагъу — гектариIплI хъурэ чIыгум Израиль кыэралыгъор зэрэщытэу тырагъэфагъ. ИтеплъэкIэ ащ кыопих хъурэ жъуагъор угу кыегъэкIы. Мыщ дэтыр бэ — ижырэ археологическэ саугъэтхэр, лъытэныгъэ ин зыфашIырэ ыкIи мэхъанэ зэрэтырэ чIыплэхэр, дунэе культурэм икIэнхэм ащышхэр. Ащ дыкIыгъоу Израиль инепэрэ псэукIи нэм кыыкIэуцэ.

Кыэралыгъо инфраструктурэр, экономическэ шъолъырхэр, спортивнэ объектхэр шыгъэпсыгъэх.

Эйран Газит зэрэфэягъэу «Мини-Израиль» ежэ ипсэукIэ шъхъаф иI. Одыджынхэр кыышчытоох, азанэ кыыщэджэ, быслымэнхэри, чыристанхэри, католикхэри тхъэлъэлупIэхэм якIуалIэх. Гъогухэм машинэхэр арэчъэх, портхэм кыухъэхэр къалохъэх, унэхэр ашIых, заводхэм Iоф ашIэ. Пчыхъэ хъумэ, унэхэм яшъхъаныгъупчъэхэр кыэнэфых, самолетхэр къэтIысых...

— Мыщ шышъульэгъурэр зэкIэ Израиль икыогъупэ пстэури зэрэщытым фэдэ шыпкы, — еIо Шауль. — ЗыгъэпсэфакIохэр апэ мыщ кыэкIохэшъ, «Израиль цыкIур» зэрагъэлъэгъу, етIанэ нахэ ашIогъэшIэгъон чIыплэхэу кыхахыгъэхэм макIох.

Паркым умыгъэшIэгъон зи шыплъэгъурэп. Чыгъэу дэтхэри, цыкIухэми, кыагъэкIыгъэ шыпкыэх, мин 70-рэ фэдиз мэхъух, ахэм ащыцъу 17-р — бонсаих, ахэри мыщ шыIэ питомникым кышагъэкIых. Чыгы пэпчэ лъагъэу кыидэмыкIоным фэшI зыщищыкIагъэм пэупху-хъэх, псы акIагъахъо, псыр кызырыкIорэ системэр километрэ 50 мэхъу.

ЗыгъэпсэфакIохэм апае мыщ шхалIэхэр, зыгъэпсэфыплэхэр, джэгупIэхэр дэтых. КыаIохэрэр зэкIэ, цыкIуи ини, щэгупсэфы. Ары зэрэщытын фаери, сыда Iомэ кыэралыгъо псаур цыкIу шыгъэу зышыплъэгъун чIыпIэ зэрэдунаеу иIэп.

Мыщ шымылъэгъушт закъор адыгъхэр зыщыпсэурэ къоджитIоу Кфар-Камэрэ Рихъаниерэ. Ахэр цыфыбэ кыызэкIолIэрэ туристическэ гупчэ хъугъэх. Арышъ, тапэкIэ ахэри «Мини-Израиль» хэ-хъащтхэу тыгъэгъушт.



Мыщ кыыдахъэрэ пэпчэ Гулливерэу липилутхэм якъалэ дэтэу кыышхэу. «Гулливерынэу» фаер бэдэд, туристхэр хэгъэгубэмэ кыарыкIыхэзэ кыэкIох.

Газит бизнесмен, ащ псын-кIэу кыыгурыIуагъ «Израиль цыкIур» зишыкIэ, цыфхэм зэрашIогъэшIэгъоныштыр. Ау ежым зэрэкъэралыгъоу зы паркым дигъэфэнэу рихъухъагъ. Ащ охътаби, мылькуби зэрэпэлухъащтыр ышIэщтыгъ, ау зыми кыыгъэуцугъэп. Кын пстэури зэпичи, зыкIэхъопсыштыгъэ «Мини-Израиль» аригъэшIыгъ, илъэс 16 ащ тыригъэкIодагъ.

Газит дизайнерхэу, архитекторхэу, псэлэшIхэу, нэмыкI сэнэхъатхэмкIэ Iэпэласэхэу нэ-

блужырэ мафэм муниципальнэ Хасэм ипашэу Нисим Бакир кIэлэцыкIу купыр кыыгъэ-кIотэжыизэ, «Гъоумаф» кыариIуагъ, ягъэхъагъэхэм джыри ахагъэхъонэу кыафэлъэIуагъ. Гъогум зыгъэгъушIонхэ ошIэ-дэмышIэ шIухъафтын горэм зэрэщыIукиэштхэри кыIогъагъ. Ары зэрэхъугъэри.

Къэлэ цыкIоу Латруна Тель-Авивэрэ Иерусалимэрэ зэзыпхырэ гъогум ыбгъукIэ тет. Дунэе аэропортэу Бен-Гуриона мыщ пэчыжъэп, чIыплэр кIым-сым, итеплъэкIэ кыахэцэу цы-

Пшысэм ухэфагъэу мыщ кыышпышIошIы. ЦыкIухэр ины хъугъэхэу кыащэхэу, инхэм кыадэмыхъугъэ гухэлъхэр кыызщыдагъэхэу ашIоигъу. Ахэр зэкIэ зышыхъурэ зыгъэпсэфыпIэ-зыгъэсэпIэ комплексэу «Израиль цыкIур» («Мини-Израиль») зыфилорэм зэрэдунаеу кыарыкIырэ зыгъэпсэфакIохэр кыызэрешалIэх.



«Нэф» зыфилорэ къэшъокIо купэу Адыгеим икIыгъэр Израиль кIо зэхъум, «Мини-Израиль» шыIэми ашIагъэп, якскурсионнэ тури хэтыгъэп. Ар

сыхъатитIум кыыкIоцI Кфар-Камэ кыышхэтыгъэ концертным пае шIухъафтын кыафашIыгъагъ. Концертым нэбгырэ минищ фэдиз еплъыгъагъ.





# Шоикъохэм щысэшлү атырахы

**Хы ШыуцІэ Іушъом ипсэупІэу Ныджэпсыхъо (Новомихайловскэм) футбол цІыкІумкІэ зэ-ІукІэгъухэр щыкІуагъэх. Чылэ Хасэм Шъхъэлэхъо Рустам ипашэу зэнэкъокъур зэхашагъ. Предпринимательхэу Къоджэшъо Муратрэ Агузэ Мухъарбыйрэ мылкъукІэ ІэпыІэгъу кыфэхъугъэх.**

Шоикъо, Агуяпэ, Псыбэ, Ныджэпсыхъо, Адыгэ Респуб-ликэм икыуаджэу Тэхутэмы-кыуае якомандэхэр зэдешла-гъэх. Ныджэпсыхъо истадио-ныкІэу «Олимпым» зэнэкъокъур щыкІуагъ.

КыушъхъэчІэхсэм якыуаджэу Шоикъо щыщхэм апэрэ чыплэр кыдаыхыгъ. Мэрэтыкъо Юр, Хъатх Сэид, Къоджэшъо Рус-лъан, Шъхъэбэ Айдэмыр, Хъатх Мэдин, Нэпсэу Мурат, Шы-жыы Азэма, Ныбэ Рустам, Хъатх Рустам, Кобл Аслъан, Кобл Мурадин, Хъатх Заур те-клоньгъэр зыхыгъэ коман-дэм шешлагъэх. ЗэлукІэгъуи 4-м щыщэу 3-р кыахыгъ. Тэ-хутэмыкыуае икомандэ ятІо-нэрэ хъугъэ, Ныджэпсыхъо ифутболистхэр ящэнэрэх.

— ІэпыІэгъу кытфэхъугъэ-хэм тафэраз, — кыщыІуагъ зэхашъэм Адыгэ Хасэм итхъа-матэу Шъхъэлэхъо Рустам. — ТІуапсэ щыщэу Мэрэтыкъо Руслъан судяхэм ялофыгъохэр дэгъоу зэришагъэх. Тапэки нэ-мыкІ зэнэкъокъухэр зэхэтщэ-щтых.

## Агуй-Шапсыгъэ агъэдахэ

Пэублэ кІэлэцІыкІу еджа-пІэу «Дышъэ ІункІыбзэжыи-ем» епхыгъэу кІэлэцІыкІу Іы-гыпІэм ишІын Агуй-Шапсыгъэ щаухыгъ. Мы илъэсым ТІопсэ районым нэбгырэ 200-мэ ате-

лытэгъэ кІэлэцІыкІу ІыгыпІэ-хэр шагъэпсыгъэх.

БэмышІэу Ныбыгъу чыгыи 150-рэ фэдиз шагъэтысхъагъ. Теклоньгъэм ия 70-рэ илъэс фэгъэхыгъэ Іофтхъабзэу агъэ-цэклэгъэмэ ар ащыщ. Лыхъуж-хэм яаллее дахэу агъэпсыгъ, Агуй-Шапсыгъэ екІурэ гъогу-пэм уфещэ. Чыгыи 130-рэ джы-ри агъэтысхъан ямурад.

## Псыбэ ирафтинг «ижъуагъохэр»

Псыбэ икІэлэеджакІохэмрэ иеджакІохэмрэ рафтингымкІэ якомандэхэр «Пшызэ фаб» зы-филорэ зэнэкъокъоу Красно-дар щыкІуагъэм хэлэжыагъэх. Бзылфыгъэхэр зыхэт кІэлэ-егъэджэ командэхэм язэлукІэ-гъухэм ятІонэрэ чыплэр кы-щыдаыхыгъ. Ацумыжъ Тэмар, БжъэшІо Ольгэ, Татьяна Пет-рович, Лидия Сальниковар те-клоньгъэм фэбэнагъэх, Роман Петровым пэщэныгъэ адызэри-хъагъ. КІэлэеджакІохэу Бжъэ-шіо Саидэрэ Ацумыжъ Свет-ланэрэ классэу «К-2» зыфи-лорэм ящэнэрэ чыплэр кы-щахыгъ.

## Тарихъым ихырыхыхъ

Къалэу Псыфабэ (Горячий Ключ) дэжъ исп унэм фэдэ теплэ илэу кыщагъотыгъ. ШІэ-



ныгъэлэжъхэм, музеим ило-фышІэхэм ушэтынхэр ашІых. Илъэс мини 4-кІэ узэкІэлэбжэ-мэ, исп унэр агъэуцугъагъэу альытэ, ау ишыпкыаплэ къа-лоным фэхъазырхэп.

Іуашъхэм етІэхэзэ пкыи-гъо 42-рэ кыхагъэщыгъ —

адыгэ къэхалъэу щытыгъэхэу ягуцафэх.

## Кубокыр кыдаыхыгъ

Тыркуем икыалэу Мармарис Средиземнэ хым инэкпкъхэм апэчыжъэп. Чэтэн Іэтыгъэ кы-хъэхэмкІэ Дунэе зэлукІэгъухэу зэхашагъэхэм Австрием, Тыр-куем, Швейцарием, Грецием, Германием, Урысыем яэкипа-жи 130-рэ хэлэжыагъ. Урысы-ем илыкІохэу ПшышІопэ рай-оным щыщэу Исмаил Исмаи-ловымрэ Нэджыкыо шаплугъэ ТІэшъу Аслъанрэ апэрэ чы-плэр кыафагъэшъошагъ, Кубо-кыр кыдаыхыгъ.

## Наркоманием пэшлукІох

ТІопсэ районым икІэлэцІыкІу-ныбжыкІэ еджапІэу N 9-р, директорыр Ныбэ Джамболэт, кІэщакІо фэхъуи, дзюдомкІэ зэнэкъокъу зэхашагъ.

Агуяпэ, Тюменскэ, Псыбэ, Агуй-Шапсыгъэ, нэмыкІхэм якІэ-лэеджэкІуи 100-м нахыбэ зэ-нэкъокъугъ. Спортыр нарко-манием зэрэпэшлукІорэр зэ-

хашъэм кыщыІуагъ, бэнакІо-хэм ялэпэлэсэнныгъэ кыагъэлэ-гъуагъ. ХагъэунэфыкІырэ чы-плэхэр кыдэзыхыгъэхэм шІу-хъафтынхэр афашыгъэх.

## Лытэныгъэ фашы

Агуй-Шапсыгъэ щыпсэурэ АкІэгъу Людмилэ илъэсыбэ хы-гъэу культурэм Іоф шешІэ. КІэ-лэцІыкІу кыэшъокІо ансамблэу «Шапсыгъэ инэфылэхэр» ыльэ теуцонным илахышІу хишІыхъагъ. Зэнэкъокъухэм щытхъуцІэхэр кыащыдаыхыгъэх. Джырэ уахъ-тэ Агуе иветеранхэм яхорэу «Селяночкэм» пэщэныгъэ ды-зэрехъэ.

«Пшызэ культурэмкІэ изаслу-женнэ ІофышІ» зыфилорэ щыт-хъуцІэр джырэблагъэ Л. АкІэ-гъум кыфагъэшъошагъ. Искус-ствэм шылажъэхэрэм яфести-валь джырэблагъэ ТІуапсэ щы-кІуагъ. Краснодар краим куль-турэмкІэ иминистрэ игуадзэу Максим Усатюк АкІэгъу Люд-милэ кыфэгъушІуагъ, щытхъу-цІэу кыфаусыгъэр кызыушы-хъатырэ тхылыр, бгъэхалъхэр кырытыжыыгъэх.

## «Адыгэр» атекІуагъ

Урысыем футболымкІэ и Союз зэнэкъокъоу Шъачэ щызэхышагъэм хэлэжыгъэ кІэ-лэцІыкІухэр аныбжыкІэ зэте-кІыщтыгъэх. Къэрэщэе-Щэрджэ-сым икыуаджэу Адыгэ-Хъаблэ икомандэу «Адыгэр» хэлэжыагъ, апэрэ чыплэр кыдихыгъ.

«Адыгэм» итренерэу Джу-мае Артур кызырІуагъэмкІэ, ащ фэдэ зэнэкъокъухэм ха-гъэунэфыкІырэ чыплэхэр кы-щыдахэу зэп кызырэхэкІыгъэр. ЗэлукІэгъухэм язэхэщакІохэм кІэлэеджакІохэр, тренерхэр лъэ-шэу афэразэх.

Сурэтхэм арытхэр: **Ныджэ-псыхъо щыкІогъэ зэнэкъо-къум хэлэжыагъэхэр; раф-тингымкІэ зэнэкъокъур ма-кІо; командэу «Адыгэр».**



## Алэрэ пычыгъу

1

Повесткэхэр къафагъахы, нахьыжхэр заом зылухъгъэ мафэм ыуж, клалэхэр язакъоу къэнагъэху, лоньгъом икууплэ хэтыгъэх, кууплэми шъхъадэ-кыштыгъэ ар. Щэджэгъо лъэ-хъанэу зэгорэм, етлупщыгъэу комбайнэр агъалозэ, бункерым иплъэ шлоигъоу Нэхукъо Байзэт ышъхъэ кылъэдагъ. Плэмэ Гъэбэжукъо Сыхъачи чыжъеп, муарышъ штурвалым клэрыт. Огучлэм зыщызыгъэчэрэгъурэ бгъэжъу нэ чанхэмкэ хыпкъыр къызэпэзыплъыхьэрэм фэдэ-къабз, ынэхэр тегъэдыкъагъэх, зыпари инэплъэгъу ригъэзырэн. Иныбджэгъу ынэгъу зэрэкла-плъэу, бзыу быбэталэху гу-хэлъ хъопсагъохэр зэрэщыбы-батэхэрэр Байзэт зэхылагъ. Ащи изакъоп, гур къыгъатхъу мэкъэ лэтыгъэ хъазыркэ орэди клелуки:

Сикомбайнэшхоуи о-о

Губгъо къуахьышхомкэи о...

Плэлэшлагъоу бгъапэм жыр къыдэзыгъэлъэрэзэрэ орэд дэхэ дэд. Арын фае мы тапэкэ Мыхъамодэтхэми клэщыгъошхо-клэ ар ажэ зыфыдэмыкыштыгъэр. Цыфым ыгу рыхьырэр гъэшлэн лэпыщэгъу къыфэху.

Нэхукъо Байзэт джыри ыгу къэкыжыгъ: ащыгъум нахьыжмэ фронт гугъур джыри къахъэгъагъэп. Коцыр аложъу хъасэм хэтыгъэх. Сыди-гъоклэ шыблэкъохъаблэмэ яуае къызыдиклэ хабзэмкэ, къыблэ чапэмкэ, пщэ шуцлэ цунтхъагъу къычлэпшырэмэ алъыплъэ-зэ, Гъуклэмкэ Мыхъамодэ къызбгырыгушлыкыгъагъ: «Юныгъо гъаблэ хурэп, клалэхэр, шыуегугъу, шыуегугъу. Гуагъо-ми, гушъуэу щытмэ тезэгъы...» — гурылупчъэ папклэу къызы-тырипчъи, ади мыди къымы-щэу щыгъагъэ. «Непэ фэдэ лоньгъошхом губгъом итхэр ош-хым фэмьехэ зыхъуклэ, джау-щтэу егъашлэми алоу хэбзагъэ», — ылуи етлани къыхигъэхъожьы-гъагъ. Нахьыжым игушылэхэр ышъхъэ къызфыхъажьыгъэр Байзэт, шыпкъэмкэ, мы чыплэм къышлагъэп.

Сыхъач иорэд къэлуклэ зэрэзэхэху, ежми, тракторист ныбжыкыкэми, рэзэныгъэ-лэшлуклэр ылушъхъэ къыдэчъэгъэ. Гушлэху клэщыгъом фэмь-хъужьыкэ зыкыгъэлъаий, гур бакъмэрэу къызэрихъоклыгъ, ардэдэми игъусэ дыригъаштэу ылозэ, къыклэлъыклорэ сатыр-хэр ыбгъэ дэмыфэжхуэу къы-хидзагъ:

Коцы бэгъуагъэри о-о

Сэхышъ, сэлужьыри о...

Ащ фэдэ нэхъоигъэм къы-гъэлъышгъу Байзэт лаби, гу-чыч псыгъо къэгъэщыгъу лэ-убытыплэ папклэу комбайнэ дэ-кляплэм тегъэжъагъэм зыпи-гъэклэрэклагъ, лэпсынклэ-лэ-псынклэу зыдидзый, теуцуа-плэм телъэрэзагъ. Арэуштэу зызищыгъэлъэгъаным, тхъамафэ-тхъамафэти горэклэ узэклэлэ-бэжмэ, фышъхъэр зытырахы-жыгъэгъэ хыпкъэ хъоо-пщэо-шхоу ыбгъуклэ щылъым «жы-шхо къэсэжыгъ!» ылорэм фэ-дэу клалэм ынэмэ закыпэ-луилъэшъуагъ. Изэхашлэ фэбэпс-клэщыгъор къыпычы, «сэхышъ, сэлужьыри о» ылозэ, бгъэгум къызэрэдэжыкыкэ-къызэрэдэжы-кыкыкэ, Нэхукъор къэщыгъ.

— Шъыд уздэхъащхьырэр, Байзэт? — щыпэ псынклэр игъусэ зытыришыхъагъэр ком-



ЦУЕКЪО ЮНЫС

# «Цыфышъор Іужъу, ымыщэлэн щыІэлп...»

(Романыклэм щыщ пычыгъохэр)

байнэрым, Сыхъач, кыгуры-мылоу зыкыфигъази, къеуп-чыгъ.

— Зыми... — ылуи, мыдрэми джэуалым зышъхъаригъэхыгъ.

— Хъамплъыжъ къыоцэкъа-гъа адэ?..

... Зэгорэм ицлыкългъом, ащыгъум ишкъл пэхъэгъу къэ-сыгъэу, Байзэт ишъыпкъэу зы-фигъэхъазырыштыгъэ. Пчыхъэм, остыгъэ хэгъэнэгъу хъугъагъэп, пхъэнтлэкълушыхъэм тыригъэтыс-хы, ышъхъац янэ лэныстэмкэ къыфиупхъогагъ. Ишлэн зешлэ-хэм, мажъэмрэ лэныстэмрэ зэриутэкълымэ, шъхъацэу апылъ щылэмэ апигъэтэкъузэ, ишъып-къэу къылуагъ: «Мары, еплъ дэхэ дэдэу къызэрэпфэсшы-гъэм!» — гъунджэшхоу дэпкъым къыпыхыгъэр Байзэт ыкокл кы-ригъэуцуагъ. Гъунджэм зэрэ-плъэу Байзэт гъын-сынэу къы-хидзагъ: «Іым, мыдэ мыщ сшъхъац къызэригъэкълудыгъэр!» Джы мо коцыпкъэу гъупчъэ-рэ щэмэджымрэкклэ зэщимыз-зэмышъогу упклагъэу къызэ-ранэкългъэм фэдэ къэбзагъ, шъхъэшъо фыжыыр чыплэ-чы-плэу къыхэпсэу шъхъашъор плыргу-сыргугъ, лэныстэ уж за-клэ хъужъу. Джары къыфэ-мылошъоу Нэхукъор джы къэ-гъэщхыжыгъэр. Шыгъупшъэ-рэн пчэдыжъэр еджакло зы-кълэклэлэеджаклохэр къы-зэрэтебанэщыгъэхэр, ини цы-кълуи, «бэраупс, бэраупс!» алозэ шъхъэупхъугъэ пцанэр къызэрэ-зэпагъэдэжъыштыгъэр кланч-санч лоу. Зытетыр площтмэ, Байзэтклэ ар къежъэгъагъэп: зыщылэщыгъэ, зыфэмьышлэ-рэм лыгъэу фалъэгъуштыгъэп...

А лъэхъаным, дунаир кло-дыжыштыми клэдыжыштыгъэ нахъ, улъыхъуагъэки шъхъацыр зэраупхъурэ машинкэ закъуи чылэм дэбгъуатэщыгъэп, Шы-блэкъохъаблэ зэрэпсаоу! Уищы-клэгъапэу узышлуанэкклэ, е къа-лэм, е район гупчэм укълон фаеу кыкыштыгъэ. Ары шъхъа-ем, а къалэми клэгъошлугъэп, районри ащ нахъ псынклэгъуа-гъэп: гъогупклэ къыздырахын цыфмэ ялагъэп. Лэныстэр ары-гъэ нахъыбэмкэ зэрэхэкълы-жыштыгъэхэр.

— Сыхъач, Сыхъач! — пхъэ-шъхъэкклэ бзыу плонэу, гушлом Нэхукъо Байзэт ыбгъэу джыри

зыкыдидзыгъ. — Еплъэлъ зэ моу...

Адрэр, къэхъугъэр ышлагъэп, иклэрыклэу къызэплъэкълыгъ. Шъхъэ зандэ шыжъэу бунке-рым зытыригъэклагъэшъ, мо-клэ-мыклэ нэбэлэ-нэбалэу зе-гъэчэрэгъу:

— Шъыда? Тары сызэплъы-тэр, къалоба? — къышлэн ылъэ-кылырэн, лофышхо зырегъэшлы.

— Тэдэ уплъэра! Муары шыуи!..

— Тары сэлэ, тэрэзэу къэ-гъэлъагъоба?

— Джабгъумклэ. Джабгъумклэ. Ашъуи, мо хъэсэ упклагъэу къызэтынэкълыгъэр ары! Бэ-раупсышхом фэдэба? Еплъ! Къэошлэжъа, школым тыпэхъан зэхъум... — ылэ щэгъэу гъуп-чъэхэмрэ щэмэджхэмрэкклэ, шыхэр зыклэшлэгъэ жаткэри ахэтыжъу, аупклэгъэ хыпкъ-пкыжыгъэм Байзэт Іапэ фе-шы, гушлогъошхом зэлъишта-гъэшъ, ащ нахъэу къызэрилон-гушылэхэр къыфэгъотырэн, ныб-джэгъури ежъ фэдэу ыгъэгъу-шлонэу мэгълэжы.

— А-а! Ары шыпкъ. Бэра-упсышко дэд!.. — Сыхъачи игушло джы кылуитхыгъ, гъэ-тхэпэ псы къэкълэшхом Іутлэр къызэрэлэуитхъу.

— Къэошлэжъа, подклассым тисызэ... — ары шъхъае, Бай-зэт джыри Іэсэжын ылъэкълы-рэн. Гукъэкълыжъ Іэшлоу шып-къэмкэи а зэошхо лъэхъан хы-пкъыжыыр непэ къызнэсыгъэ-ми ынэгъу клэкълыжырэн. Сыд фэдиз къын а лоньгъо гузэ-жыгъошхом, клэгъожьырэн, Нэ-хъукъо Байзэти химылъэ-гуагъ, мафэ къэс пкэлэнтлэпс-щыгъэ стырыр щызэримыкы-хыгъ. Ным илэныстэ уж ихъа-щырэу пстэури щыгъупшэ-жыырэн, зыпари гум икълы-жыырэн.

... Мыбжыхъэ илъэсищым къехъужыгъ Нэхукъомэ я Байзэт хъалэлэу «Фордзоныр» зыгъэлажъэрэр. Байзэти изэ-къуагъа, а гъэм фронталомэ гушылэу аратыгъагъэм, ягунахъ пштэнэп, зэкълэри фэшыпкъа-гъэх: загъэчанзэ пклэнтлэр зэ-ракъухуэ. Къынышхом зэрэхэт-хэзэ, зэ нэмылэми, нахъыж-мэ ягугъуи ашъхъэ рагъэкълы-гъэп: «Тэдыклэ къотыхъулау, сыд шъулау нахъыжмэ яшы-

гъэхушлэкълэ!» Чыплэ хылыгъэ зыщифэхэрэми ахэр арыгъэх ренэу гъусэгъу-упчлэжъэгъоу яла-гъэхэри. Зи елонлэлэ илагъэп, джарэу щыкышъуэ ныбжыкклэ хъупхъагъэх. Джарэу хъопса-гъоу ежъхэри Іофшлэным зэ-гуригъэлэжыгъагъэх.

Ау клалэхэр зэрымырзэ-би къыхэкълыгъ: зэрэгъузэжъо-жыгъэхэм кыкклэкуагъэу къа-дэхъугъэр арэу ашлобагъэп. Непэ-неушъу пшыр Пшызэ къызэпырыкыштышъ, мардж, елбэт алозэ, инэу гълэжыгъэх шъхъае, игъо ифагъэхэп, къэ-нэжыгъэ коцыр гъунэм нэ-

ухышт. Зыгъэшлэгъожьызэ за-гъори ар къызыщэтхъужьы: «М у к о м о л ь н э м с ы ч л ь х ь а ш т с э» ело! Зылэ-ужыгъо мукомольнэр мыдрэ-мэ къагурылон алъэкълырэн! Егъапэх! Ардэдэм клалэмэ къа-фызэхифынэу ылозэ, къыре-гъажъэ. Ащ къызэрилонрэмкэ, х ь а д ж а к л о у ары, хъаджыгъэ къышлынэу еджэ-нэу ары.

Нэхукъо Байзэт а нэгъэу-плэлэгъум къыхэгъушлыкыгъ, ыбгъуклэ Сыхъач щытыти, Іа-пэкклэ ыбгъэу етыргъу:

— Модэ моц ыгу къэкълы-гъэр! Синэнэжъ зыщыфаем пхъэшъхъалым дэуцошъ, нат-рыф ехъаджы. Фаемэ, мы-жъошъхъалымкэ коцыр ехъа-джы... Ухъаджэнэу зыбгъэсэптмэ уеджэн ищыклэгъэжъа?

— О пшлэтэп ар! Арымэ зыфаплорэр, нанэ къызысэ-лэлэуджэ, сыдэуцошъ, гъуаргу-гъуаргу езгъалоу, ым, сэхъа-джэба пхъэшъхъалэу тилэм-джэ! — Байзэт зэришыгъэм фэдэу ежъ къэбарыр къэзы-гъэжъагъэри, Хъаджэмыекъо Мысырыпщи, нэкълэ хъэрамы-гъэнчъэу къыхэгъушлыкыгъ. — Шъо шъушлэрэн, шъхъал къы-зэрыклэп сэ зыфаслорэр! Гу-довичэмэ яшъхъал зыкли шъу-щылагъэба? Ежъ шъхъалыри, коцыр е натрыфмэ ыхъаджы-рэр, ар шъхъалым дэзытакъо-рэри, къызэрихъаджырэри — зыпари плъэгъурэн. Умышлэмэ, адклэ джынэмэ къыдатакъозэ къахъаджырэм фэд. Мыды-клэ, ычлэгъклэ, о ушты. Дзыуа-шъхъэр пыошлэ, хъаджыгъэр «зыгорэм» къыпфыретакъо...

— Ащыгъум, о уиуагъэу, джынэ Іоф къыхахъэ ай!

— Синэузыр, Байзэт, нэ-пхым фэдэджэ!

— Пшлэхэнэп! — Мыщ дэ-жыым Сыхъачи джэнджэш Іэ-псыр къыклэлэдагъ. — Мы «Фордзон» цыкълур апэ тичылэ къызыдэхъэм, лыжыи лыкли, цыкълуи ини тезэрэгъэбанэгъэ-хуэ агъэшлагъотыгъэ. Сигэтэжъ къызэрилонэжытыгъэмкэ, апэ гъучлэ алэшэжъэу ары къызэ-рашлошылъагъэр...

— Арыгъэ! — Нэхукъори щыгъуазэу къычлэкълыгъ. — Бэлышэвикмэ ар джынапцлэ-мэ къатырахыгъэу алотыгъэ! Уеомэ, нахъ лъэшэу чыны-быджэр къыритхынэу...ым?

— Пшлэхэнэп...

Шъхъалым Мысырыпщ пшы-сэххо иныбджэгъумэ къафы-пильхъагъ. Ынитлуклэ ежъ ылъэ-гъугъ, къэклогъэ-кълужыгъэп. Хъа-джэмыекъомэ урыс благъэу ялэр Пашкэвскэ станицэм щэ-псэу. Ащ мукомольу Іоф ешлэ. Ллым игъот ины, бай, ишлугъоу щыл. Ары апэдэдэ Мысыры-пщи урысыллым исэнэхъат ыгу зыклекълугъагъэр. Джырэклэ шъхъалтес горэ адыгэмэ къа-хъмыкыгъэу арыгъэ урысыллым ащыгъум къызэрилонгъагъэри!

— Дэгъу, Мысырыпщ, уиму-рад Тхъэм къыбдегъэхуэ, — нэхъыгъэ тлэкълу хэлъэу Нэ-хукъо Байзэт иныбджэгъу фэ-лэлэуагъ. — Кло, бэшлагъэу Іуагъэу зэдэтшылъагъэм узэ-репцылъыжырэм пай къэсэлэ нахъ...

Бэдзэогъури къэсыгъ, Къа-лэм Іоэзэ Мысырыпщ экза-менхэр къытыгъэх, «технику-мым саштагъ» ыломэ, ыцэ-хэр къылупсыхъэзэ Байзэтхэм ячагу пчыхъэу къызыдэхъэ-гъагъэм ыуж марышъ илъэ-ситлүм ехъуи тешлэжыгъ.

(Джыри кыкклэлыкълэу).

# Амыгъэкощырэ мылькур кадастрэ учетым гъэуцугъэным, амыгъэкощырэ мылькумкIэ фитыныгъэу ялэхэр къэралыгъо регистрации шыгъэнхэм апae документхэр къазэралахырэ ыкIи хъазырхэр зэраратыжырэ шыкIэр

Адыгэ Республикэм и Кадастрэ палатэ капиталнэ псэолъэшынхэм якадастрэ учет зэхещэ. Кадастрэ паспорт къалахыным е капиталнэ псэолъэшынхэм кадастрэ учетым агъэуцуным пae нeпэ зыфaгъэзэн фаер Кадастрэ палатэр ары. Капиталнэ псэолъэшынхэм ахэхьэх псэуальэхэр, унэхэр, псэолъэныкъошхэр.

Капиталнэ псэолъэшынхэр кадастрэ учетым гъэуцугъэнымкIэ документ шъхалэу ишыкIагъэр техникескэ планыр ары. Амыгъэкощырэ мылькур икъэралыгъо кадастрэ кыыхыгъэ къэбархэр — псэуальэм, унэм, псэолъэныкъошым яхыплэгъэ къэбархэр ащ итых. Амыгъэкощырэ мылькур учетым гъэуцугъэнымкIэ ащ фэдэ къэбархэр ящыкIагъэх. Кадастрэ инженерыр ары ащ фэдэ документ къэзыгъэхъазырыр.

Проектнэ документациер, унэр агъэфедэнэу изын зэраратырэ тхылыр е 2013-рэ илъэсым шылэ мазэм и 1-м нэс къагъэхъазырыгъэ техникескэ паспортыр Iэубытыплэ кызыфа-шыхэзэ, техникескэ планым унэм е псэуальэм яхыплэгъэ къэбархэр цагъэнафэх.

Ащ фэдэ документхэр щымылэхэ зыхьукIэ, псэуальэр зыем зэхигъэуцогъэ декларациер ит къэбархэр техникескэ планым ратхэх.

Амыгъэкощырэ мылькур кадастрэ учетым хахыжынымкIэ акт гъэнэфагъэ ишыкIагъ. Кадастрэ инженерым псэуальэр, унэр, псэолъэныкъошыр зыдэщытыгъэ чIыплэм макIош, ар зэрIаухыжыгъэр зэрэгъэлъэгъу ыкIи уплъэкIунхэм якIэуххэмкIэ акт зэхегъэуцэ. Ащ фэдэ акт зэхегъэуцогъэным лъапсэ фэхъун ылъэкIышт амыгъэкощырэ мылькур зэрэщымылэжыр къэзыушыхъатырэ нэмыкI документхэри.

Кадастрэ учетым агъэуцунхэм зыщыкIэлъэлъухэр тхылыр, нэмыкI документэу ишыкIагъэхэри шъор-шъорэу Кадастрэ палатэм ичIыплэ къутамэ ешъухыплэн шъулъэкIышт. Ау нэмыкI шыкIэхэри зэрэщылэр къэлогъэн фае. Гушылэм пae, къэралыгъо фэлэ-фашIэхэр зыгъэцIкIэрэ гупчэхэм (МФЦ) ащ фэдэ лъэлъу тхылыр аштэх. ПочтэкIи документхэр жъугъэхын шъулъэкIышт. Ахэм анэмыкIэу кадастрэ учетым пae документхэр, электрон амалхэр кызыфэжъугъэфедэзэ, Росреестрэм ипор-талэу [www.rosreestr.ru](http://www.rosreestr.ru) зыфилорэмкIэ алэкIэжъугъэхан шъулъэкIышт.

Капиталнэ псэолъэшынхэм фэгъэхыгъэ къэбархэм зэхьокIыныгъэ горэ афэшлыгъэн фаемэ, ар зиём е ащ илIыкIо лъэлъу тхылыкIэ Кадастрэ палатэм зыфигъэзэн фае. ЛIыкIом полномочиеу илэхэр нотариусыр зыкIэ-тхэжыгъэ доверенностымкIэ е къэралыгъо хабзэмрэ чIыплэ зыгъэлоры-шIэжынымрэ яуполномоченнэ къулыкъу иактIэ кыгъэщыпкъэжынынхэ ылъэкIышт.

Капиталнэ псэолъэшынхэм иадрес зэблэхъугъэным ехыплэгъэ лъэлъу тхылыр амыгъэкощырэ мылькур зиём нэмыкIэу хэти арихыплэн ылъэкIышт. Ау псэуальэхэр, унэхэр, псэолъэныкъошхэр учетым хэгъэуцогъэнхэм зыщыкIэлъэлъухэр тхылыр езыхыплэн фаехэр амыгъэкощырэ мылькур зиер е ар зытетыгъэ чIыгу Iахыр зиуаер ары.

Кадастрэ палатэм ичIыплэ отделкIэ е МФЦ-кIэ алэкIагъэхэгъэ лъэлъу тхылыр мэфи 8-м нахь мыгужъоу кадрэ учетым агъэуцунхэ фае. Электрон амалкIэ ялэлъу тхылыр алэкIагъэхэагъэмэ, мэфи 6 нахыбэ темышIэу кадастрэ учетым агъэуцунхэ фае.

**Къэлогъэн фае федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Росреестрэм и Федеральнэ кадастрэ палатэ» Адыгэ РеспубликэмкIэ икътамэ (нэужым Кадастрэ палатэр тIозэ дгъэжIошт):**

— амыгъэкощырэ мылькур къэралыгъо кадастрэ учетым гъэуцугъэным;

— амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэралыгъо кадастрэм хэт къэбархэр алэкIагъэхэагъэнхэм;

— амыгъэкощырэ мылькумкIэ фитыныгъэу ялэхэр къэралыгъо регистрации шыгъэнхэм;

— амыгъэкощырэ мылькумкIэ фитыныгъэу ялэхэр зыщытыгъэ къэралыгъо реестрэ зыкIым ит къэбархэр алэкIагъэхэагъэнхэм пae тхылыр зэфэ-шъхьафхэр алыхыгъэнхэм ыкIи хъазырхэр алэкIагъэхэагъэнхэм япхыгъэ полномочиехэр зэригъэцакIэхэр.

Амыгъэкощырэ мылькумкIэ фитыныгъэу ялэхэр регистрации зышIырэр Росреестрэм Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэлорышIапл ары. ЧIыгум, амыгъэкощырэ мылькур япхыгъэ правовой зэфыщытыкIэхэм ягъэзекIонкIэ кадастрэ учетым мэхъанашхо иI. Кадастрэ учетым амыгъэуцэу амыгъэкощырэ мылькур ашэн, къащэфын, бэджэндэу атын ыкIи ар зэралэрылхэр къэзыушы-хъатырэ тхылыр къалахын фитхэп.

**Къэралыгъо кадастрэ учетыр зэхэщэгъэным, амыгъэкощырэ мылькумкIэ фитыныгъэу ялэхэр регистрации шыгъэнхэм пae цыфхэми, юридическэ лицэхэми ялэлъу тхылыхэмрэ ядокументхэмрэ кытIэкIагъэхан алъэкIышт:**

— ашъхьэкIэ Адыгэ Республикэм и Кадастрэ палатэ ипунктхэм е Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашIэхэм ягъэцIкIэн фэгъэзэгъэ Гупчэм» (МФЦ-м) зафагъазэзэ, мыщ кыхеубытэх автоматизированнэ системэу АСВЗ-мкIэ кызылэ-кIагъэхэагъэ талонхэм атетэу яфэлэ-фашIэхэр зэрэдгъэцакIэхэрэри;

— почтэкIэ ятхылырхэр мыщ фэдэ чIыплэм: кь. Мыекъуапэ, Юннатхэм яур., 9Д-м къарагъэхызызэ ыкIи алэкIэдгъэхъахыгъэхэзэ;

— къэбар-телекоммуникационнэ амалхэр кызыфагъэфедэхэзэ, Интернет-ри, къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашIэхэмкIэ портал зыкIыри ахэм къахиубытэу;

— Росреестрэм къэралыгъо фэлэ-фашIэхэмкIэ и портал пэшырыгъэшъэу захирагъэтхызэ.

Къэралыгъо фэлэ-фашIэхэр нахышIоу Адыгэ Республикэм зыгъэцIкIэ-

гъэнхэмкIэ, цыфхэм яшIоигъоныгъэхэр икъоу кыдэлъытэгъэнхэмкIэ Кадас-трэ палатэм ренэу Iофышхо зэшIуехы. Гушылэм пae, зыкытфэзыгъазэхэрэмкIэ Iэрыфэгъоу шытыным пae зэпы-угъо тимылэу тэлажъэ, щэджэгъуаш-хэр IофышIэхэм чэзыу-чэзыоу ашIы.

Адыгэ Республикэм ирайон пэпчъ Кадастрэ палатэм ичIыплэ къутамэ-хэм документхэр щалахы ыкIи хъазыр хъугъэхэр къащаратыжыых.

**Мыщ фэдэ графикым тетэу зышIоигъо пстэури тIоф-шIаплэ етэгъэблагъэх:**

— гъубджым сыхъатыр 8.00-м кы-шегъэжъагъэу сыхъатыр 20.00-м нэс;

— бэрэскэжыемрэ мэфэкумрэ сыхъатыр 8.00-м кышегъэжъагъэу сыхъатыр 17.00-м нэс;

— бэрэскэшхом сыхъатыр 8.00-м кышегъэжъагъэу сыхъатыр 16.00-м нэс;

— шэмбэтым сыхъатыр 8.00-м кы-шегъэжъагъэу сыхъатыр 14.00-м нэс.

Хэгъэу зэошхом иветеранхэм, Хэгъэу зэошхом сэкъат щыхъугъэхэм, а I-рэ, я II-рэ купым хэхьэрэ сэкъат-ныгъэ зилэхэм фэгъэжIотэныгъэхэр афашIы, ахэр чэзыу хэмьтхэу яфэлэ-фашIэхэр афагъэцакIэх.

Амыгъэкощырэ мылькумкIэ фитыныгъэу шъуилэхэр тхыгъэнхэм пae къэралыгъо пошлнэ зэрэшъутын фаем шъуналэ тешъотэгъадзэ. Амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэралыгъо кадастрэмрэ ащкIэ фитыныгъэу ялэхэр кызыщы-гъэлъэгъогъэ къэралыгъо реестрэ зы-кIымрэ арыт къэбархэр кызылэкIэ-гъахэ зышIоигъоэхэми Урысые Феде-рацием ихэбзэгъэуцугъэу хэбзэлэх-хэмрэ угъоинхэмрэ яхылапгъэм щы-гъэнэфэгъэ пкIэр аты. Ащ пae къэралыгъо пошлнэу атыштыр зыфэди-зыр, ар зэралахышт ыкIи кызыра-рагъэгъэзэжышт шыкIэр фитыныгъэ-хэр къэралыгъо регистрации зэра-шыхэрэ шэпхээ правовой актхэр зы-штэрэ къулыкъуем егъэнафэх.

Амыгъэкощырэ мылькур зыдэщылэ чIыплэм емылтытыгъэу ар къэралыгъо кадастрэ учетым гъэуцугъэным шъу-кызыщыкIэлъэлъурэ тхылыр, амыгъэ-кощырэ мылькумкIэ къэралыгъо ка-дастрэм епхыгъэ къэбархэр, ащкIэ фи-тыныгъэу шъуилэхэр кызыщыгъэлъэ-гъогъэ реестрэ зыкIым кыыхыгъэ къэбархэр ыкIи нэмыкI документхэр Кадастрэ палатэм ипунктэу нахь кы-шъупэблагъэм е МФЦ-м IэкIэжъугъэ-хъанхэ шъулъэкIышт. Ащ фэдэ шыкIэм уахътэр нахь кышъуфигъэнэжышт.

Амыгъэкощырэ мылькур кадастрэ учетым гъэуцугъэным е хэхыжыгъэ-ным зыщыкIэлъэлъухэр тхылырхэу Адыгэ Республикэм и Кадастрэ палатэ ипунктхэмкIэ е Адыгэ Республикэм и Гупчэу къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашIэхэр зыгъэцакIэрэмкIэ (МФЦ) къалэкIагъэхэагъэхэм мэфи 7-м кыкIоцI ахэплэнхэ фае.

Росреестрэм къэралыгъо фэлэ-фа-шIэхэмкIэ и портал кызыфагъэфедэзэ, электрон шыкIэкIэ лъэлъу тхылырхэр къазылэкIагъахэагъэ, мэфи 5-м кыкIоцI амыгъэкощырэ мылькур кадастрэ уче-тым агъэуцун е хахыжынын фае.

Ны (унэгъо) капиталым пae агъэ-хъазырыгъэ документхэр, Хэгъэу зэ-ошхом иветеранхэм, Хэгъэу зэошхом сэкъат щыхъугъэхэм, я I-рэ, я II-

рэ сэкъатныгъэ зилэхэм ядокумент-хэр зарахыплэкIэ, мэфи 3-м кыкIоцI кадастрэ учетым агъэуцунхэ фае.

**Амыгъэкощырэ мылькур кадастрэ учетым хэгъэуцогъэным е хэхыжыгъэным кыкIэлъэлъухэу, кадастрэ учетыр зэрэзэхэщэтым ехыплэгъэ унашъо заштэ-кIэ, Адыгэ Республикэм и Кадастрэ палатэ лъэлъу тхы-лыр кызыхылапгъэм е ащ илIыкIо аретыжы:**

— амыгъэкощырэ мылькур ика-дастрэ паспорт (амыгъэкощырэ мыль-кур учетым загъэуцукIэ);

— амыгъэкощырэ мылькур ехы-плэгъэ къэбархэу къэралыгъо кадаст-рэм кыыхыгъэу (амыгъэкощырэ мылькур зэхьокIыныгъэу фашIыгъэ-хэр, ащ илахэ учетым загъэуцукIэ е амыгъэкощырэ мылькур учетым зыха-хыжыкIэ).

Кадастрэ учетым пae документэу къалэкIагъэхэр кадастрэм ехыплэгъэ Законом ишапхэхэм адимыштэ зы-хьукIэ, кадастрэ учетыр кыззетэгъэ-уцогъэнэу е ар зэхамыщэхэнэу унашъо аштэ.

ЦыфхэмкIэ нахь Iэрыфэгъоу шы-тыным пae Адыгэ Республикэм и Ка-дастрэ палатэ иIофышIэхэр ахэм яуна-гъохэм дэжэ кIохэзэ фэлэ-фэшIэ зэ-фэшъхьафхэр агъэцакIэх: къэралыгъо фэлэ-фашIэхэр зыщызэхэщэрэ чIыплэм тхылырхэр ахыых ыкIи документ хъа-зырхэр закыфэзыгъэзагъэхэм алэ-кIагъэхэагъэхэми. Кадастрэ учетым агъэ-уцунхэм, амыгъэкощырэ мылькумкIэ фитыныгъэу ялэхэр регистрации шы-гъэнхэм, амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэралыгъо кадастрэмрэ фитыныгъэу ялэхэр зэрытхэгъэ къэралыгъо реес-трэ зыкIымрэ арыт къэбархэр къалэ-кIагъэхэагъэхэм зыщыкIэлъэлъурэ доку-ментхэр алахы ыкIи хъазырхэм къа-фырагъэгъэзэжы. Мыщ фэдэ фэлэ-фашIэр хэти кызыфигъэфедэн ылъэ-кIышт. АщкIэ ищыкIэгъэ закор ежыкIэ нахь Iэрыфэгъоу шыт шыкIэр кыхи-хызэ (почтэкIэ, телефонкIэ, электрон почтэкIэ е ышъхьэкIэ) Адыгэ Рес-публикэм и Кадастрэ палатэ зыфи-гъэзэныр ыкIи изаявкэ ащ кычIинэныр ары. Фэлэ-фашIэхэм атефэрэ уасэр зышъутырэ нэуж Адыгэ Республикэм и Кадастрэ палатэ иIофышIэ заяв-кэм щыжъугъэнэфэгъэ адресымкIэ шъукыгыотышт.

Амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэра-лыгъо кадастрэм, ащкIэ фитыныгъэу шъуилэр тхыгъэнхэм апae тхылыр кытIэкIэжъугъэхэан фаехэр зэжъугъэ-шIэнхэм фэшI «линии пIырым» ите-лефонэу 8(8772) 56-88-05-мкIэ зы-кытфэжъугъэзэн шъулъэкIышт.

Тэ Iофэу тшIэрэр зэкIэ зыфэжIо-жырэр амал зэрилэкIэ къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашIэхэр нахь псын-кIэу ыкIи нахышIоу цыфхэм афэгъэцэ-кIэгъэнхэр ары.

**Р. М. АЙЗАТУЛИНА.**  
Федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Росреестрэм и Фе-деральнэ кадастрэ палатэ» Ады-гэ РеспубликэмкIэ икътамэ иотдел ипащэ игуадзэ.



# Тыгъужь Эдуард фэгъэхьыгъ



Шэжэ зэнэкьокьур Мыекьуапэ иадминистрация физкультурэм-кIэ ыкIи спортымкIэ икомитет-рэ тикьалэ икIэлэцIыкIу-ныб-жыыкIэ спорт еджапIэу N 2-м



Сурэтыр зэнэкьокъум кыыщы-  
тетхыгъ.

# Апэрэ чыплэм фэбанэ Ятлонь

## Ятлонэрэ купыр

## Клэүххэр

Сурэтым итыр: **Сергей Ми-  
рошниченкэр «Урожаим» хэтэу  
клымэфэ зэнэкьокьум хэлажьэ.**

# Зышлогъэш|эгъонхэм япчъагъэ хэхъо



Сурэтым итхэр: «Динамо-МГТУ-р» «Зоркэм» дешлэ.



**Нэклүбгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбий.**

ПшъэдэкIыжъ  
зыхьырэ  
секретарыр  
ЖакIэмыкъо  
Аминэт